

N^o ALÍ

LA REVISTA DE LA COMARCA DE PONENT

Any V n° 48

Apt. 79 07150 ANDRATX

OCTUBRE 1990

RESTAURANTE

Es Gieral

CARRETERA PUERTO DE ANDRAITX
TEL. 67 30 12

TUCASA

TODO PARA LA CASA, S. A.

C/. Galicia, 27 - Teléfonos 67 13 03 - 67 28 13
07150 ANDRAITX

materiales construcción

SNACK - BAR

GALICIA

ESPECIALIDAD
EN MARISCOS
Y PULPO A LA GALLEGA

TAPAS VARIADAS

Isaac Parol, 37
Tel. 67 27 05

Puerto de Andraitx
(Mallorca)

AUTOS MORAGUES

RENT A CAR

C/. España, 7
Tel. 67 20 09

PTA. ANDRAITX

(MALLORCA)

**CAFETERIA
SNACK - BAR**

Quijote

CAMP DE MAR - MALLORCA

N'ALÍ

LA REVISTA DE LA COMARCA DE PONENT
Apartat de correus 79.
07150 ANDRATX

Editen:

Coordinadora Parroquial
de Joves d'Andratx
Centre Cultural de
S'Arracó

Director: Joan Perelló
i Sansó

Redactor en Cap: Gaspar
Pujol i Flexas

REDACCIÓ

Joana Alemany i Mir,
Antoni Ensenyat i
Ferrà, Biel Ensenyat
i Pujol, Francesc
Femenias i Calafat,
Pere Flexas i Flexas,
Margalida Ferrà i
Ensenyat, Gabriel
Jofre i Mir, Miquel
Tur i Enseñat, Maria
Magdalena Pons, Miquel
Amengual i Saurina.

GERENT

Vicenç Flexas i Alemany

FOTOS

Michel'S,

Impressió:

Imprermta BRINS
Ciutat

D.L. P.M. 295/1986

EDITORIAL

El dia 20 d'octubre es celebrà a Ciutat la tradicional "Colcada del Carro triomfal de la Beata", i, com ja és tradició els d'Andratx hi acudiren. Dues carrosses hi anaren d'Andratx, la de l'Ajuntament-Aires d'Andratx i la de la Coordinadora Parroquial. Aquesta obtingué un merescut "Segon Premi".

Ho consideram aquest mes la notícia més important, per això la foto de la Coordinadora Parroquial il·lustra la nostra Portada, i voldríem que fos un homenatge als que fan possible la realització de la Carrossa, als que robant temps a la son i al descans l'elaboren en silenci, ideant, pintant, aficant tatxes, cedint gentilmente el camió, i els altres utensilis. A tots aquests vagi la nostra enhorabona.

Pel demés, trobareu un xic diferent aquest número. Hi hem volgut posar noves seccions. Esperam que vos agradi.

N'ALÍ

ALS JOVES..., ESPERANÇA DE L'ESGLÉSIA

Atenció: Això no és sols per als pares, també és molt recomenable per als joves.

Aprofit aquest moment en que la nostra parròquia ha començat el curs de catequesi preparatòria per als joves que posteriorment rebran el Sagrament de la Confirmació.

L'Església està present en els moments de la vida del cristià. I quan el jove, arriba a una certa maduresa, l'Església el convida a confirmar la seva fe. L'Església també compta amb els joves..., és un moment de crida. Però comencem bé. Què és l'Església?

Podem donar la definició més pròpia i treta de. Nou Testament en el seu sentit com a Poble Creient i/o les seves comunitats locals.

Nosaltres formam l'Església Universal i local, o sia de tots i concretament del nostre poble: Andratx..., i celebrem a Jesús.

Però a les celebracions, tal vegada passa també a altres parròquies hi manquen joves i al.lotes que donin expressió juvenil i fresca dins l'església.

L'Evangeli de Jesús també té uns components que agraden molt als joves: l'aventura de seguir a Crist, l'amistat, fer el bé, ser solidari i estimar.

Així com molts de joves participen a bons entreteniments que donen i umplen totes les aptituds, l'esport, la cultura, la diversió, etc. també hi ha un component espiritual, molt important, i cal omplir-lo.

Podria esser que, per mor d'una rutina, els pares, sense intenció, no fomenten gens la participació dels seus fills joves a les celebracions de la nostra comunitat.

Com a cristià que treball de catequiste, vos convid a la plena participació dins les celebracions, sobretot la Missa.

Si de veritat vos animeu, un bon grup (a lo millor ja ho podeu formar a la Catequesi de Confirmació) i ho desenvolupau, veureu el canvi i que és molt diferent quan un hi participa rodejat dels amics.

"Aquells que viuen en Crist, són una creació nova, tot allò que era antic ha passat, ha començat un món nou" (2 Corintis)

Vosaltres com a cristians sou una creació nova, nosaltres, tots, hem de rompre amb el passat i començar un món nou, i sens dubte la millor empena i el millor esforç si ve per part dels joves, amb la vostra alegria i l'esperança que caracteritza el comportament vostre i també la netedat de cor.

És qüestió vostra, això depèn de vosltres joves i al.lotes d'Andratx.

He escrit aquestes lletres, perquè trob un bon moment, convidar-vos sempre i tenir presents els joves, a venir, a pujar (perquè la nostra Parròquia està amunt), les portes de l'església estan obertes.

Vos coidam amb esperança

A. Ensenyat, Catequiste

EL CLUB D'ESPLAI "GARRAFA"

El Club d'Esplai, anomenat "Garrafa" ha obert les seves portes i ha començat les seves activitats. Ubicat al Saló parroquial, compta amb vuit monitors i 58 nins i nines inscrits, i una llarga llista d'espera. Cada dissabte, des del 29 de setembre, s'arreglen i realitzen el seu programa, instructiu i divertit.

INFORMACIÓ DE LA JUNTA LOCAL

La Junta Local de l'Associació Espanyola contra el Càncer d'Andratx vol notificar al poble que la recaudació del Sopar, que es va celebrar el dia 15 de setembre, a benefici de la dita Associació, fou de 294.200 pessetes, es pot dir per tant, d'unes 300.000 pessetes.

Aprofitam per a donar les gràcies novament a totes les persones i entitats que hi col.laboraren.

Tots els ingressos que obté l'Associació Espanyola contra el Càncer s'utilitzen íntegrament per a atendre els Centres de Prevenció i Diagnòstic Precoc, on es dona atenció gratuïta a totes les persones que la sol·liciten, així com també ajudes a malalts necessitats.

Qualsevol persona que estigui interessada pot demanar fer-se un "Chequeo" amb especialistes experimentats, i amb una màxima discreció.

Per a qualsevol informació, com també per a concertar una visita, es pot acudir a qualsevol membre de la Junta Local d'Andratx, o també trucar al telèfon de Ciutat, 207162, on seran degudament atesos.

LA JUNTA LOCAL

*****

NOVES DE S'ARRACÓ

L'exposició col·lectiva que feren les dones de S'Arracó, en motiu de les Festes. Un tapis de quadres elaborats amb retalls de roba.

Després d'aquestes darreres pluges que, sortosament, no han fet mal a la nostra contrada, i que s'haurien de repetir més sovint perquè els recursos acuífers tornassen revenir (?); podeu aprofitar per a sortir a cercar caragols, tan de bon matí com de vesprada, amb un bon llum o pila, cosa que fa que sembli que pels camps hi ha lluernes o tal vegada bubotes.

Amb tot i això no sabem si en trobareu de caragols, puix com ha passat amb altres moltes coses, la nostra avidesa fa que esgotem els recursos, "acabam amb la llavor".

En aquest cas els recursos seran els caragols criats en casa o bé els importats, en solen dur de les muntanyes del nord d'Àfrica.

A un llibre de cuina mallorquina de principi de segle i editat a Felanitx, hi hem trobat una recepta de "Caragols a la Suïssa". Veim que l'assumpte de l'uropeïsme, ara tant de moda, ja era compartit en aquell temps. Està transcrita tal qual:

"Després de fets nets els caragols bovés, rentats amb aigo sal per tirar la verinada, los courás amb aygo i en esser cuyts los traurás el bassó sense espanyar les closques. Tiraràs el tros dolent de dit bassó,

ferás les closques netes, ferás també un picat de juavert, ays y pa rayat y heu tremparás de sal i espícies. Després posarás una porció de dit picat dins cada closca de caragol, hey tornarás posar el tros de bassó qu,ha quedat bò y demunt aquest bassó un telet de sahim porque qued tapada la boca. Axí preparats els cargols los compondrás dins una graxonera y los posarás al foch el temps de tres credos poch mes o menos"

I del Cançoner del Pare Ginard n'hem tret dues gloses sobre caragols:

Som amic d'En Ferriol
i de llinatge Garcies.
Avui m'han dades llienties
amb banyes de caragol.

S'alicorn ja no vol fruita
i diu que molt fluix està:
que li haurien de donar,
per poder-lo reforçar,
caragols sense rentar
aguiats amb aigocuita.

LO COC DE S'ARRACÓ

DEL FUTUR DE L'EDUCACIÓ ANDRITXOLA

La polèmica LOGSE (Llei d'Ordenació General del Sistema Educatiu) preveu l'ampliació de l'escolaritat obligatòria fins als 16 anys, la qual cosa suposarà una reestructuració dels actuals cicles educatius per donar pas als següents:

- EDUCACIÓ INFANTIL (0 a 6 anys) ➡ No obligatòria.

- EDUCACIÓ PRIMÀRIA (6 a 12 anys) ➡ Obligatòria.

- EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA (12 a 16 anys) i de la qual parlarem a continuació

- EDUCACIÓ SECUNDÀRIA NO OBLIGATÒRIA (Batxillerat i Formació Professional, dels 16 als 18 anys)

La implantació definitiva d'aquest esquema que hauria de tenir lloc segons les darreres previsions el curs escolar 92-93 suposarà, en conseqüència, la necessitat de la dotació de nous centres educatius. El problema que ara vos volem fer avinent és el de la distribució d'aquestes noves infraestructures i concretament pel que afecta al nostre poble s'estan debatent dues possibilitats:

- La creació de dos centres petits de secundària obligatòria: un a Andratx (en el qual puguin estudiar els nostres joves entre 12 i 16 anys) i un altre a les proximitats de Palma Nova.

- La creació d'un macrocentre comarcal bé a Santa Ponça o als seus voltants, al qual s'haurien de traslladar diàriament uns 300 alumnes del nostre poble.

No cal ni fer referència a les molèsties, entrebancs i despeses econòmiques que per a les famílies amb fills en edat escolar suposaria que s'optàs per aquesta darrera opció, que ara per ara és la que compta amb més possibilitats.

El temps ens encalça, el mapa escolar que recull la distribució dels centres escolars està pràcticament elaborat i ho estarà definitivament abans del proper mes de juny.

Amb el motiu de movilitzar la societat civil andritxola i coordinar tots els esforços de les entitats culturals locals, partits polítics, Ajuntament, associacions de veïnats, A.P.A.S., professorat, etc. es

va celebrar el passat 19 d'octubre al C.P. "Es Vinyet" d'Andratx una reunió informativa. Els assistents a la mateixa prengueren la decisió de crear una Coordinadora als efectes anteriorment esmentats.

El primer problema amb el qual ens enfrontam tots aquells que volem que els joves d'edats compreses entre els 12 i els 16 anys no hagin de sortir del nostre poble per poder cursar l'escolaritat obligatòria és el de la dotació d'un terrenys que es pugui posar a disposició del M.E.C. per a la construcció del nou centre. Aquesta dificultat es pot resoldre ben aviat, ja que el nostre batle ens va informar de les gestions dutes a terme per la Cúria per a l'adquisició d'uns terrenys.

Un altre problema és el reduït nombre d'alumnes en edat escolar dins els límits d'aquesta nova etapa existents a la nostra localitat. Sembla ser que ens movem dins els mínims que demana el Ministeri per a la concessió d'un d'aquests centres, és a dir, uns 300 alumnes.

Contra aquests emperons s'argumentà al nostre favor:

- Les enormes despeses que suposaria el movilitzar diàriament una població escolar d'aquesta magnitud, despeses que es calcularen anualment entre 20 i 25 milions de pessetes. Si tenim en compte que la construcció del nou centre i la seva dotació costaria uns 100 milions, tal inversió seria amortitzada en només 4 o 5 anys.

- La gran i injusta desproporció de centres públics que existeix entre els dos termes municipals veïnats, car Calvià ja compta actualment amb un Institut i un centre de Formació Professional, a part de multitud de centres d'E.G.B.

- La despersonalització i pèrdua d'identitat cultural i social que suposa pels escolars realitzar els seus estudis lluny del seu poble, a un nucli-dormitori com és Santa Ponça i enmig d'un descampat.

Aquest fet afecta al mateix poble perquè una capa fonamental de la seva població, tant per la seva extensió numèrica, com per la seva edat, no el percebrà com a referent d'identitat, com un poble en el qual poder desenvolupar les seves activitats vitals (estudiar, treballar...), sinó com un pur nucli residencial, un dormitori col·lectiu dins el continuum urbà que ens uneix amb Ciutat a través de la famosa Costa de Calvià.

Finalment, presa plena consciència de la urgència d'una acció efectiva, recolzada per la movilització de la societat andritxola per tal d'aconseguir la construcció d'un centre i evitar aquestes i altres desgràcies, es va decidir la creació de la Coordinadora abans esmentada i la convocatòria d'una nova reunió pel dia 9 de novembre, del resultat de la qual vos mantindrem puntualment informats.

Antoni i Maria Pujol
Bartomeu Rosselló

RESTAURANTE PIZZERIA LA PIAZZETA

Especialidad en
PIZZAS
PASTAS
y CARNES

PTO. ANDRAITX — TEL: 67 27 00

Mesón Los Ceranos

Avenida Mateo Bosch, 4 - Tel. _____
Puerto de Andraitx

TELE-CONTROL

ELECTRODOMESTICOS
REPARACION Y VENTA
DE TELEVISORES

Gabriel Pujol Barceló

Mallor Flores, 3 - Tel. 67 16 41

ANDRAITX

PANADERIA - PASTELERIA
CAFETERIA - HELADERIA

AVDA. MATEO BOSCH, 19

TEL. 67 10 04

CONCESIONARIO OFICIAL

TALLERES

Esceller 8, Alemany, 8
Tel. 67 10 70

VENTAS

Aragón, 2
Tel. 67 39 66

07150 ANDRAITX

ELS DRETS LINGÜÍSTICS

DELS CATALANO-PARLANTS

El passat mes de febrer, Francesc Ferrer i Gironès i Josep Cruañas i Tor publicaren el número dos-cents cinquanta de la col·lecció Llibres a l'abast d'Edicions 62, amb el títol "Els drets lingüístics dels catalanoparlants". L'obra, avalada per L'Institut d'Estudis Catalans i prologada pel seu president, Emili Giralt i Raventós, s'estructura en tres parts titulades: "Antecedents generals", "Drets lingüístics per àmbits" i "Procediments administratius i judicials per exigir els drets". Totes tres àmpliament il·lustrades i complementades amb un ample apèndix final que recull un seguit de textos de dret positiu de caire autonòmic, estatal i internacional seleccionats d'entre aquells que serviren com a base documental del llibre i que es fan accessibles als profans amb l'ajut d'una bibliografia complementària.

Respectivament, aquests tres grans apartats contempnen: en primer lloc, una revisió introductòria de la situació jurídica del català com a llengua històrica de les comunitats de Catalunya, València i les Illes Balears, i oficial, des de l'aprovació de la Constitució

de 1.978 i dels Estatuts d'Autonomia, i les implicacions legals que aquests caràcters de pròpia i oficial comporten. Coses com: "no tenim cap obligació legal d'utilitzar el castellà, ans al contrari, tenim el dret d'utilitzar sempre la llengua catalana" o l'obligació de les administracions autonòmica, local i estatal dels territoris de les comunitats esmentades d'usar el català a les seves relacions orals i escrites amb els administrats de forma preferent i sempre, a instàncies d'aquests. La segona part del llibre conté una més detallada exposició dels drets que ens assisteixen en matèria lingüística per àmbits d'ús: formulació en català dels documents administratius encara que s'hagin de trasmetre a Madrid des dels territoris on el català és llengua oficial, ús del català al Registre Civil, documents d'identitat, administració militar, notaries, administració de justícia, ús de la nostra llengua a l'àmbit administratiu internacional, a les eleccions, documentació financera i mercantil, els drets lingüístics dels consumidors, correus i telègrafs, retolació de carreteres i serveis públics, policia, associacions cíviques i partits polítics, així mateix, tot ciutadà té dret a ser ensenyat en llengua catalana i el català és igualment

exigible a les relacions laborals i als mitjans de comunicació. Finalment, es recullen els procediments administratius als que hom pot recórrer quan aquestes disposicions no siguin respectades per les diverses institucions públiques, així com, les accions judicials interposables en defensa del compliment de la llei.

Però, probablement més important que la ressenya dels continguts d'aquesta obra, sigui subratllar la seva funció social.

Les finalitats que l'inspiren no són només, ni principalment, fer una narració erudita ni un estudi jurídic estricte del dret positiu vigent en aquest terreny, sinó que, amb un caràcter bàsicament divulgatiu, es dirigeixen a la nostra consciència per a informar-nos dels drets que ens assisteixen com a ciutadans a no ésser discriminats en funció de la nostra identitat lingüística i a la nostra autoestimació per tal d'incitar-nos a exigir el respecte efectiu d'aquests drets.

Emili Giralt ho diu millor quan exposa les intencions que han impulsat els autors de la següent manera: "ser útil al ciutadà en l'exercici d'uns drets que tanta importàn-

cia tenen des del punt de vista individual i col·lectiu; desvetllar i fortificar entre els ciutadans una consciència lingüística que dos-cents anys de marginació, de menyspreu i de subordinació han desdibuixat i enterbolit; recordar a tots els nivells de l'administració els deures que tenen en aquest camp i l'obligació de col·laborar per tal de que els drets dels administrats siguin sempre respectats".

I quan manifesta el desig que "ni el servilisme disfressat de cortesia, dels uns, ni la prevalença emparada en una inexistent superioritat, dels altres, no han d'entrebancar el procés de recuperació i normalització lingüística sancionat per les lleis".

BIBLIOGRAFIA

A més de l'obra protagonista d'aquesta ressenya, Francesc Ferrer i Gironès ha publicat els següents llibres: L'Estructura comercial a les comarques gironines (1972) Via fora (1982) i la seva obra més important: La persecució política de la llengua catalana (1985).

Per la seva banda, Josep Cruañas i Tor ha publicat els llibres: La Generalitat en la història de Catalunya (1982), Història de Catalunya (1987) i L'Eixample (1988)

Antoni Pujol Bosch del Grup d'Andratx per a la Defensa de la Nostra Llengua

ENSENYAT

Presentam aquesta vegada el llinatge que podríem dir més andritxol, o més comú entre els habitants del nostre poble, ara i des de sempre.

El llinatge "Ensenyat" forma part dels que hom classifica com a "noms de qualitats mentals o morals", tals com Amorós, Bonet, Dolç, Suau, Valent etc., i el seu significat és clar: participi passiu del ver ensenyar, vol dir instruït, educat.

Apareix en les variants Ensenyat i Enseñat, i, a Andratx, antigament es troba Ansenyat, potse per error de caligrafia.

Com a llinatge tan propi d'Andratx es troba ja entre els primers pobladors cristians després de la Conquesta, i surt molt en la llista de Batles i Mostasafs.

Ja a l'any 1.354 apareix com a Jurat un tal Gabriel Ansenyat, i entre els batles trobam: a 1.456, Guillem Ansenyat, a 1.489, Matia Ansenyat, a 1.535, Pera Ansenyat.

Un tal Matia Ansenyat de So Ensenyat apareix com a Batle a 1.559, 1.566, 1.574 i 1.579, i un tal Joan Ansenyat del Bordoy ho és a 1.563.

Durant el segle XVII foren batles d'Andratx Joan Ansenyat, Pera Matia Ansenyat, Matia Ansenyat de Son Ensenyat i Joan

Ensenyat de Son Nadal, i en el segle XVIII trobam com a batles, Guillem Ansenyat de Son Nadal, Guillem Ansenyat de Son Vidal. I, quan la restauració de la Monarquia, en que les batles eren designats pel Capità General, els anys 1.871 i 1.874 anomenen batle a Bartomeu Ensenyat.

L'any 1.914 el batle era Bartomeu Ensenyat i Ensenyat. Altres amb el nom Ensenyat n'hi ha hagut més recentment.

Durant els segles XIV, XV i XVI, trobam més de vint Mostasafs que porten el llinatge Ensenyat o Ansenyat.

I en aquesta relació no podem oblidar a D. Joan Bta. Ensenyat i Pujol, rector de S'Arracó i autor de la HISTORIA DE ANDRAIG (Historia de la Baronia de los Señores Obispos de Barcelona en Mallorca)

L'escut el trobam en dues formes. Una, un llibre obert amb una estrella de cinc puntes i una llumeta, damunt camp blau. L'altra, un escacat amb una mà indicativa.

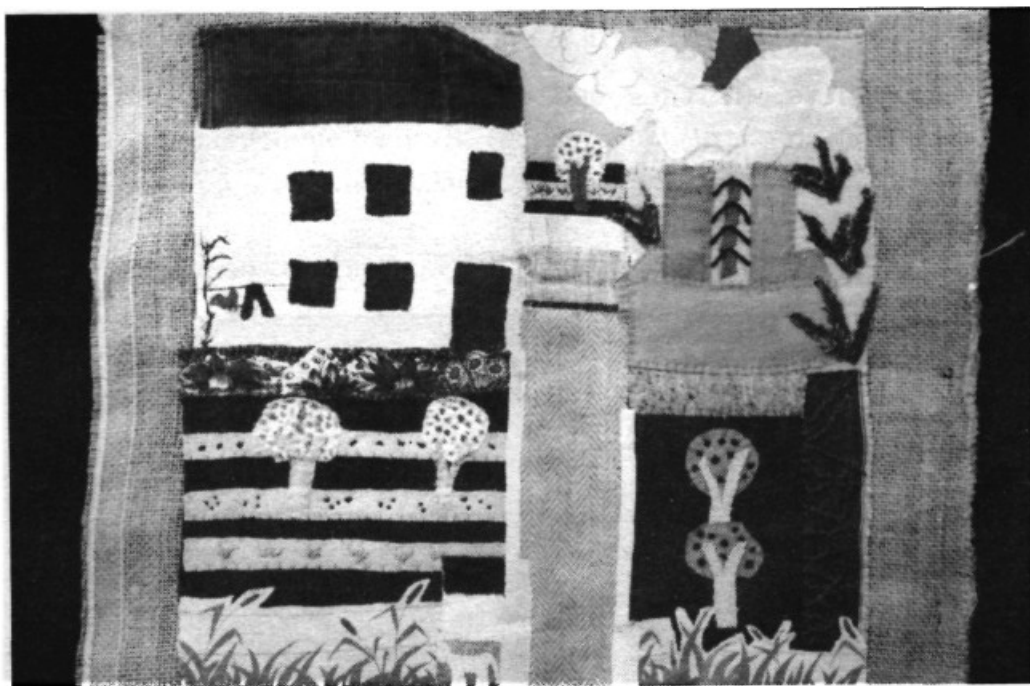
N'ALÍ A L'AGUAIT

IMATGES D'AQUEST ESTIU

Imatges de la Festa de "La Beata".

Un detall de l'exposició de S'Arracó.

La Guàrdia Civil celebrà la seva Festa el 12 d'octubre

ELENA KOVENEVSKAYA, ESCRIPTORA RUSSA

Entre els molts visitans que han passat aquest estiu pel Port d'Andratx, destacaríem l'escriptora russa, Elena Kovenevskaya, i el seu marit. Ella és "Chief editor of the Soviet Cultureguiaf" i autora dela primera biografia de Mijail Gorbachov.

Miquel Tur mantingué amb ells una interessant conversa:

"Antes de que Gorbachov viniera al poder, en 1.985, ningún ruso podía hacer viajes privados. Sólo en una delegación. Esto es la importancia de la Perestroika. Ahora los rusos pueden viajar".

- ¿Qué ha hecho la Perestroika para la Cultura?

"Eso es el cambio más grande que ha ocurrido en el campo cultural, porque antes de 1.985 no había libertad. Dos palabras que las sabe todo el mundo: Glasnost y Perestroika. ¿Por qué? Porque antes no se podía decir lo que se quería. Con Glasnost vino la libertad".

- ¿Era antes como una cadena?

"Quizás no tanto como bajo Stalin, pero todavía era bastante duro".

- ¿Y al gente, qué piensa de Gorbachov y de lo que hace?

"Por una parte fue muy popular desde el principio porque prometió la libertad que hizo. Segundo porque los rusos tienen ahora la esperanza de una vida mejor, y tercero porque, lo que es tan importante, ya no hay peligro de guerra. Nada de gran Ejército. Han terminado las tensiones

entre Rusia y América. Había miedo a la guerra. Ahora, después de cinco años de Gorbachov en el poder, la actitud ha cambiado. ¿Por qué? Porque hay libertad: puedes viajar si tienes dinero. Podrías decir todo referente a la Cultura. Pero la economía, pues, es...;

- ¿Está preparado su país por el cambio o puede haber problemas?

"Naturalmente, como en cada país. Ustedes lo saben. Han tenido una dictadura bajo Franco. No es fácil estar preparado para pasar de no tener nada hasta tener inmediatamente la libertad. Sin embargo, los rusos han esperado tanto tiempo, estaban preparados para este gran cambio. En cambio no están preparados para trabajar duro, porque durante tantos años no ha habido un estímulo. Y esto es importante para que los rusos cambien de actitud.

Los españoles lo deben entender porque era un país pobre, tenía el poder de la Iglesia católica y de Franco, y fue difícil pasar a la libertad. Fue un cambio, un cambio psicológico. Para Rusia es aún peor, porque durante 73 años no había nada. ¿Por qué trabajar mejor?

Por eso el problema más importante no es "los conservadores", ni el partido comunista que está casi arruinado hoy, sino la mentalidad rusa. Tienen que darse cuenta que tienen que trabajar mucho para hacer prosperar su país.

Y que tendrán muchos problemas antes de que Rusia sea un país rico. No es como del cielo, tú tienes que hacerlo. Y por eso, hoy en día, Gorbachov no es muy popular. Es como la Sra. Thatcher. El es muy popular en el mundo pero no en casa. Porque en casa la gente, después de cinco años, no pueden comprar comida. Esmucho peor. Ustedes van al Supermercado y ven todo. No es barato sino caro. Pero pueden ver que pueden trabajar para conseguirlo, cualquier trabajador, sea pescador o intelectual. En Rusia el dinero no es nada, no se puede comprar nada. Y eso la gente esta frustrada ¿Qué les sirve la Perestroika si no pueden encontrar pan? Hasta el pan ahora. No pueden encontrar nada. Una mujer pobre que no le importa la cultura, no es una intelectual, es una trabajadora, está harta con el comunismo. Aun si le ofrecen una vaca o terreno no quieren. Ya no confían en el régimen, porque sus padres y abuelos fueron enviados a Siberia por tener dos vacas"

- ¿Si se tiene dinero en su país, qué pasa?

"Tienen el dinero. Aun con el dinero no es diferente. No se pueden comprar zapatos. Si tienes mucho dinero es más fácil. Puedes comprar del mercado privado, pero todavía hay muchas cosas que no se pueden comprar. ¿Para qué tener dinero?"

- ¿Ha visto cambios en la cultura con otros países?

"Sí, nosotros hacemos estas publicaciones. Sin la censura se puede escribir cualquier cosa, chistes políticos, etc. Antes esto era imposible. Antes lo he dicho que no se podía imaginar venir a Mallorca. Me has preguntado si tener dinero cambia las cosas. Sí, si la gente tiene divisas, dólares, pesetas, libras, puede cambiar la vida. Pero, ¿cómo pueden tener este dinero extranjero? Yo lo he hecho porque hes escrito la vida de Gorbachov. Pero de otro manera no es posible para los rusos.

- ¿Pero, por qué ahora los otros países de Europa ven a Rusia diferente?

"Porque primero había el "telón de acero". No sabían lo que pasaba en Rusia como no sabíamos lo que pasaba en España desde Rusia. También hay estereotipos, que los rusos son así, nunca ríen, son pobres. Como los rusos piensan que los capitalistas son de panza grande, sombrero de copa, puro, que todos parecen piratas españoles. Por esto es tan importante el papel de Gorbachov de abrir la puerta y ahora la gente puede venir aquí i ver como es la vida?"

- ¿Qué piensa que pasará y/o cuando?

"Ahora la gente puede viajar pero no tiene el dinero. Políticamente pueden. Había muchos niños españoles, hijos de los españoles comunistas en la guerra civil española. Todos los rusos de mi edad sabían palabras españolas. Todos llevábamos sombreros republicanos. Aquellos niños se educaron en Leningrad y Moscow. Franco les permitió después de la muerte de Stalin de volver a España. De Odessa. Y es tan extraño que era los hijos de comunistas, tuvieron educación de Stalin pero no les gustaba el sistema de Stalin y todos volvieron a España. Así, si aquellos hoy, y muchos estaban casados con rusas, quieren invitar a cualquier ruso, pueden venir hoy. Es un país libre. Ahora la cuestión es, como en todas partes, el dinero.

- ¿Puede hablarnos de su libro y de otros trabajos que hacen?

El marido, Zinovy Ynrier, dice:

"Yo he sido periodista toda mi vida. Escribí en la revista soviética satírica "Cocodrilo". Tiene una de las circulaciones más grandes del país. 5 millones de suscriptores. Al mismo tiempo, hace muchos años me hice escritor, 12 novelas de ciencia-ficción, traducidos en muchos idiomas. Luego, junto con mi esposa, hacemos esta revista: "Soviet. Kulturuiaf". Nos ocupa mucho tiempo, y no escribo libros desde hace tres años.

(continuará en el próximo número)

CRÒNICA DELS NOSTROS

Una deficiència que hem constatat a la nostra Revista és donar relació dels "nostros", els que neixen, els que es casen, els que ens deixen. I la volem subsanar a partir d'ara. Aquesta vegada donarem la relació de tot el llarg de l'any. Després ho ferem cada mes.

ANY 1.990

DEFUNCIONS

Gener

Joana-Aina Alemany Castell, dia 1, 80 anys
 Alejandrina Valero Parra, dia 7, 79 anys
 Josefa Alcántara Malpica, dia 12, 57 anys (al Port)
 Antònia Bosch Covas, dia 13, 91 anys
 Bartomeu Ensenyat Alemany, dia 13, 19 anys
 Catalina Puig Llabrés, dia 16, 62 anys
 Aina Pujol Alemany, dia 19, 90 anys

Febrer

Sebastià Ferrer Pastor, dia 15, 70 anys
 Guillem Alemany Alemany, dia 19, 72 anys (al Port)
 Gabriel Covas Pieras, dia 22, 96 anys (al Port)

Març

José Manuel Rodríguez Ortega, dia 1, 4 anys
 Jerònia Flexas Alemany, dia 4, 73 anys
 Margalida Alemany Calafell, dia 4, 94 anys
 Isabel Servera Alemany, dia 7, 78 anys
 Gabriel Verdera Ensenyat, dia 10, 52 anys
 Macià Roca Ensenyat, dia 19, 81 anys
 Rafael Díaz Gato, dia 20, 63 anys
 Llorenç Bosch Alemany, dia 23, 89 anys
 Francesc Juan Marí, dia 28, 85 anys

Abril

Amalio Gómez Heredia, dia 1, 22 anys
 Joan Esteva Flexas, dia 1, 78 anys (al Port)
 Agnes Kremer, dia 3, 82 anys (al Port)

Maig

Guillem Mandilego Vicens, dia 6, 65 anys
María Berrocal Ruiz, dia 8, 63 anys
Llorenç Vila Mulet, dia 17, 69 anys (al Port)
Candelaria García Cano, dia 18, 60 anys
Margalida Calafell Pujol, dia 19, 74 anys
Francisca Coll Plovins, dia 21, 56 anys

Juny

Vicens Ripoll Bestard, dia 12, 69 anys (al Port)
Catalina Bosch Covas, dia 14, 90 anys
Francisca Mora Servera, dia 28, 84 anys

Juliol

Francisca Covas Balaguer, dia 2, 61 anys
Margalida Alemany Castell, dia 6, 81 anys
Maria-Isabel Rosselló Palmer, dia 8, 12 anys
Joan Vidal Tomàs, dia 10, 68 anys
Jaume Creixell Alemany, dia 14, 86 anys
Juan González Martínez, dia 18, 79 anys
Jaume Moner Salvà, dia 25, 87 anys

Agost

Catalina Reus Bosch, dia 10, 92 anys
Purificación Pérez Cid, dia 12, 68 anys (al Port)
Gaspar Fuster Alemany, dia 15, 81 anys
Andrés Janet Ruiz, dia 25, 67 anys
Francisca Mir , dia 25, 89 anys
Pere-Joan Bosch Pujol, dia 26, 81 anys

Setembre

María Tomasa Sánchez Sánchez, dia 8, 76 anys
Isabel Bosch Flexas, dia 15, 80 anys
Miquel Simó Castell, dia 19, 31 anys

A S'ARRACÓ

José Ramírez Moreno, 59 anys, 11-febrer-90
Carme-Aina Palmer Flexas, 71 anys, 12-febrer-90
Antònia Ferrà Castell, 84 anys, 10-març-90
Gabriel Alemany Calafell, 79 anys, 7-maig-90

Pere Joan Alemany Esteva, 71 anys, 24-maig-90
 Antoni Alemany Bosch, anys, 5-agost-90
 Maria Antònia Flexas Flexas, 87 anys, 11-setembre-90

CASAMENTS

Mateu Balaguer Bernal amb Joana Palmer Pujol	24 febrer
Gabriel Covas Calafell amb Magdalena Esteva Llabrés	10 març
Gaspar Moner Alemany amb Joana-Anna Moragues Pujol	28 abril
Antonio Lorente Gil amb Tracy O'Brien	29 abril
Bartomeu Balaguer Reus amb Joana-Anna Oujol Terrades	26 maig
José Angel Adán Hernández amb Antònia Vich Alemany	23 juny
José Luís Rodriguez Hoyos amb Pilar García Sánchez	30 juny
Guillermo Artigao Ramírez amb Maria Moragues Pujol	21 juliol
Antoni Comas Alemany amb Mercedes Muñoz Cozar	18 agost
Valentín Nova García amb María Dolores Fernández Collado	22 setembre

BAPTISMES

Marcos Quintana Fernández	Clara Eugenia Negrillo Heredia
Jennifer Rodríguez Molero	Ismael Tomás Moreno
Patricia Prados Caselles	Fabián Sotos Morlá
Raquel Martínez Sánchez	Francisco Javier González Ramos
Ana María Matias Marí	Maria Magdalena Collado Pastor
Roberto Galey Sánchez	Noelia Pierrugues Carmona
Daniel Ramón Campos	Juana Ana López Mateu
Cristina Segura Martín	Laura García Tendero
Juan Carlos García Camacho	Eduardo Fernández Martorell
Antonia Martínez Ortiz	Magdalena Coll Jiménez
Antonio-Zeus Restoy Morlá	Rubén Nova Fernández
José Manuel Fernández Torrero	Sascha Koloclriej Richter
Esteban Carreño Escolano	Sandra Novel Marny
Consuelo Díaz Fabio	Margalida Alemany Molina

BASKET: NOTICIAS DEL CLUB BALONCESTO ANDRAITX

Nuevamente y después del paréntesis veraniego, el Club Baloncesto Andraitx se dispone a comenzar su 6ª temporada (1.990-91) con los siguientes equipos: Senior 3ª División, Juvenil, Cadete, Infantil y Mininasket masculino y Cadete Femenino.

Al escribir estas líneas todavía no se podía confirmar la confección de un Minibasket femenino y un Preinfantil Masculino, estando a la espera de ver si se podía contar con el número suficiente de jugadores o no, ya que hartó conocido es el problema de la existencia de pocos niños de una edad determinada para dos deportes como son el basket i el fútbol.

La situación actual de los equipos que ya entrenan en la pista cubierta de las escuelas es la siguiente:

SENIOR DE 3ª: El equipo representativo del Club ha conseguido una plantilla compensada para afrontar esta difícil 3ª división; continúan del año pasado Oscar Escudero, Pedro Jaume, Manolo Fernández, Joaquín Michavilla Emiliano Turrión, Paco Valdés y Guillermo Covas. Son bajas: Jaime Michavilla (al equipo juvenil) Juan Jurado "Quillo" (retirado) y Joaquín Bello (de vuelta al Galicia). Para sustituirlos se ha fichado a Antoio Pacios, jugador de 2ª división, actualmente haciendo el servicio militar en Palma, Marcos, un jugador de 1'98 m. de estatura, y a Juan Tomás Escudero, hermano de Oscar, pendiente del destino del servicio militar.

El calendario de la 1ª Fase es el siguiente:

7/10/90	Andraitx	Imprenta Bahía	23/12/90
14/10/90	C.Calviá	Andraitx	30/12/90
21/10/90	Andraitx	C.I.D.E.	6/1/91
28/10/90	Alcúdia	Andraitx	13/1/91
4/11/90	Andraitx	J.Capó Felanitx	20/1/91
11/11/90	Campos	Andraitx	27/1/91
18/11/90	Andraitx	Perlas Manacor	3/2/91
25/11/90	Hispania	Andraitx	10/2/91
2/12/91	Andraitx	Ibiza	17/2/91
9/12/90	Andraitx	Español	24/2/91
16/12/90	Llucmayor	Andraitx	3/3/91

Se clasifican para la fase final con Menorca los tres primeros. Los restantes se dividen en dos grupos: par e impar, descendiendo a regional los dos últimos clasificados de cada grupo y promocionando los penúltimos, manteniendo la categoría los restantes.

JUVENILES: Cuentan con la sensible baja de Juan José Beltrán, que se ha ido a jugar con el San José "A". Le deseamos toda clase de suerte en su nuevo equipo y que mantenga el pabellón andritxol en lo más alto. También ha causado baja Toni Bosch, que prefiere dedicarse al piragüismo, así como Jaime López y Jesús Campoy. Vuelven al equipo Andrés López, Andrés Mulet, Carlos Román y son nuevos Luís y Gaspar Delaparte, así como Jaime Michavilla; éstos, juntamente con los ya conocidos, Tolo Enseñat, Gaspar Alemany, Mateo Mora, Antonio García Valiño y Carlos García formarán el equipo esta temporada.

CADETES FEMENINOS: Mantienen el mismo bloque del año pasado, y es de esperar que con la experiencia adquirida hagan un buen papel en esta su segunda temporada en la categoría. Salvo alguna novedad de última hora, componen el equipo Trini, Loly, Verónica, May, Celin, Ana Pujol, Ana Galey, Margarita, Isabel, Magdalena y Encarnación.

CADETES MASCULINOS: En su segundo año de Cadetes el equipo ha quedado así: Carlos Fernández, Esteban Roa, Paco Rodríguez, Manolo Gómez, Ismael Gómez, Alfonso Cádiz, Toni Orell, Luis Miguel Felipe, Juan Martín y Baltasar Jofre.

INFANTILES: Aquí se produce la baja de Juanjo Millán, con lo que el equipo se compone de 10 jugadores: Joaquín Domínguez, Juan Beltrán, Rafa Ribot, Sito Fernández, José Pacheco, Juanjo Miranda, Alvaro Nieto, José Mariano, Javier Fernández y José Palmer.

MINIBASKET MASCULINO: Jugará en categoría escolar (de promoción), y se está a la espera de comenzar las clases para saber su definitiva composición.

Esperamos cada mes poder seguir realizando estos comentarios sobre el Club Baloncesto Andraitx, al igual que ya hicimos durante toda la pasada temporada.

C.B.A.

FUTBOL: QUIEN ME COMPRA UN LIO?

Ciertamente desde nuestra última crónica, y en la cual hacíamos hincapié en lo que había pasado en sa Plana a raíz del nefasto y poco grato partido contra el Xilvar, nada hacía presagiar que a lo largo de todo este tiempo íbamos a vivir una situación que hoy, tras un mes, todavía uno no sabe a qué atenerse

Ha sido un mes en el cual de lo que menos se ha hablado ha sido de futbol en sí, la marcha del equipo no ha interesado lo más mínimo en los mentideros deportivos. La actualidad ha estado en el enfrentamiento que ha tenido el Colegio de Arbitros contra el C.D. Andraitx, a raíz de unas inexplicables declaraciones del Presidente de la Federación Balear de Futbol. Fue lo que hizo detonar lo que luego ocurriría, a dicho carro se subió el Colegio de Arbitros, capitaneado por su presidente, Jaime de Juan, y de quien a la sombra ha movido todos los hilos de este lioso caso, el árbitro Pascual Guillén. Todos se pusieron en contra de nuestro Club, hasta se pidió su expulsión de la competición y no sólo del primer equipo también se pedía la exclusión de los equipos bases, basándose en que el público que asistía a cualquier clase de partido

que fuera era siempre el mismo, o sea, que pedían que pagasen justos por pecadores.

Quien primero reaccionó fue Borrás del Barrio, que desapareció de en medio, al darse cuenta de sus impertinentes declaraciones. Entonces decidió el Comité de Competición que clausuró por cuatro partidos Sa Plana. No contento con ello el Colegio de Arbitros mantuvo su decisión de no seguir pitando a ninguno de los equipos del Andraitx, todo ello motivado por una primera reunión de los colegiados de Preferente, que se hicieron estándares de un colectivo, sus compañeros de Colegio, que una semana después les daban las espaldas, al no adherirse a su campaña.

A partir de entonces la cosa parecía que ya estaba concluida, con el beneplácito de Borrás del Barrio, los árbitros volverían a arbitrar a los equipos bases del Andraitx, cosa que sí ya han hecho, pero no los de Preferente, que en posterior reunión se alzaron en contra del Comité de Competición, solicitando que si no se ponía una máxima duración de seis meses de clausura para Sa Plana, no volverían a pitar al equipo Preferentista andritxol, como ya sucedió así el domingo pasado en Pollensa.

Resumiendo, que en principio lo de los equipos bases está arreglado, mientras que lo del Andraitx de Preferente queda en el alero. La justicia ha sido impartida, pero unos no lo aceptan y piden

mayor venganza. Los otros claudican y quedan a expensas de lo que se ha decidido. Un galimatías que no será fácil de arreglar, y sino al tiempo.

JOFRE

---

deports - deports - deports - deport

FUTBOL BASE: BUENOS INICIOS PARA NUESTROS EQUIPOS BASES

En pleno maremagnum de si los árbitros nos iban a pitar o no, el inicio de las competiciones ha sido bastante mejor de lo esperado en un principio. Ciertamente que todavía uno no puede lanzar las campanas al vuelo, pero siempre empezar bien ya es algo que uno tiene adelantado para el futuro.

El equipo de III Regional, neófito en la categoría, pagó los platos rotos de un mal planteamiento y ello viene al cuento con el fichaje de algunos jugadores que se enrolaron para intentar hacer un gran equipo, craso error. Este equipo no tiene que mirar en nada la clasificación, si bien es mejor ir arriba que abajo. Tiene que ser un semillero en el cual hay que integrar sólo a jugadores que han terminado su edad de juvenil y se han quedado sin equipo. También tienen que entrar los jugadores del Primer equipo y de los juveniles que no entren dentro de los convocados

por sus respectivos entrenadores, para así seguir jugando cada domingo y que en cuanto se les llame estén en perfecta forma y con partidos en sus piernas. Todo lo que se haga de otra manera será una pérdida de tiempo. No hay que mirarse en el espejo del otro equipo de la villa, el S'Arracó, éste tiene otras pretensiones y las ideas para que han sido creados ambos conjuntos son muy diferentes. Tras dos tropiezos continuos se ha enmendado la cosa y se empató fuera y el domingo se consiguió la primera victoria.

El equipo juvenil también ha conseguido cambiar el rumbo. De un inicio con cuatro negativos que hacían vislumbrar un futuro tenebroso, se ha pasado en sólo seis partidos a enjugar estos negativos y ahora el equipo está limpio, y para el futuro puede escalar más puestos, ya que se ha cogido la onda a la competición

y la cosa se ve con color más rosado, a pesar de ello hay que insistir y mentalizar a estos jóvenes que el camino para conseguir una buena clasificación no va a resultar fácil, pero con una buena preparación y escuchando los consejos de quienes más saben, se puede conseguir el anhelo de todos y que no es otro que el de formar jugadores para el primer equipo y despuntar entre la flor y nata de los equipos juveniles de la isla.

Los cadetes es, quizás, el equipo que tiene menos suerte, empezando en una competición en la cual se descansa casi cada dos semanas por retirada de algunos equipos, y las bajas de algunos pilares del equipo han dado al traste con unas aspiraciones que eran las de integrarse entre los cuatro primeros para poder optar luego a figurar entre la categoría máxima de los cadetes. La empresa no está perdida, pero va a ser muy difícil el conseguir lo anhelado. Demos otro margen de confianza a la espera de que todo se arregle y se consigan los fichajes para reforzar las líneas que ahora no están bien cubiertas.

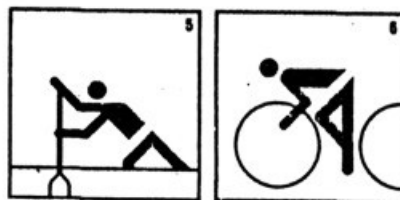
Los infantiles sí que han sorprendido alegremente. Tras una temporada aciaga como la anterior y en una categoría que siempre dije que nos era amplísima, este

año con casi los mismos jugadores, pero frente a equipos de igual característica se puede optar a realizar una buena campaña. Hasta ahora dos partidos y ya tres positivos. Esperemos que sigan por la misma senda.

Los benjamines también eran de las bazas en que se habían depositadas muchas esperanzas. Si bien los inicios no han sido muy halagüeños, y es que quizás no se tuvo en cuenta que los equipos iban a estar en la misma altura que los nuestros, y por ello los inicios no han sido del agrado de todos, pero demos tiempo al tiempo y recordemos que al principio de la temporada pasada ya pasó igual y luego se enmendó la trayectoria.

Para los benjamines del Atlético, bien los inicios, ya tienen un punto y para chicos que empiezan y que se encuentran con otros que les superan en edad y conocimiento, ello ya es un éxito. Esperemos que corrijan y aprendan lo que se les enseñe de ser así los triunfos vendrán por sí solos.

JOFRE

La barca "El Cisne" que pesca a unes 10 milles de Sa Dragonera, rompé els seus ormejos i tingué que recorre a una grua per treure el peix. Passà al Port a principis d'octubre.

CARPINTERIA *H. Cervantes*

Muebles y Decoración

TISCHLEREI
CARPENTRY
MENUISSERIE

C/ España, 4
Teléfono 67 11 62
PTO. ANDRAITX

ELECTRO NAUTICA

Francisco Molano Iglesias
REPARACION Y MANTENIMIENTO DE YATES
CLUB DE VELA PTO. ANDRAITX
TELS. 67 28 12 - 67 28 01
MALLORCA

Restaurante Miramar

port d'Andraitx
Mallorca

tel. 67 36 37

SERVICIO OFICIAL

Francisco Cañellas Mascaró
SERVICIO Y VENTAS

Carretera Puerto, 55
Teléfono 67 23 89

SERVICIO RENT A CAR
Puerto de Andraitx

RESTAURANTE

Adega II - Cala Fornells
Tel. 68 60 22

PAGUERA - CALVIA - MALLORCA

IDEAL

para celebrar
Comidas de trabajo, Bodas,
Comuniones

Dos Salones con terraza
sobre el mar

Consulte Menús y precios
Sin compromiso

RECORDS D'AHIR

Ara que ens trobam entre l'estiu i l'hivern, dues imatges prou diferents: Sant Elm, com era devers l'any 1.920. L'altra, "s'any de sa neu" al Port. Era l'any 1.956.

